

ES PUBLICA ELS DIJOURS

TARRAGONA, DIJOURS 12 DE JULIOL DE 1923

CONDICIONS: No es tornen els originals.—
Els treballs es publiquen sota la responsabilitat dels
respectius autors.

PREU DE SUBSCRIPCIÓ: 2'50 PTES. TRIMESTRE

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: CARRER D'AUGUST, 11, PRINCIPAL

El cultiu de la clientela

Complet el primer i més elemental deure de fixar la nostra posició política i d'adreçar una coral salutació a la premsa, ens cal parlar amb aquella efusivitat sincera de la joventut als amics nacionalistes de les comarques tarragonines.

El nostre setmanari pertany tant a la vida de la comarca tarragonina, al seu Camp, com a la vida de la Ciutat, i per ço volem que's reflecti en ell la vida pobletana, la dels nostres pobles agençats en l'esplendidesa d'un camp formós i montat l'esperit en el cavall de Sant Jordi deslliurador. Però, amics dels pobles, us hem de parlar clar. Nosaltres no venim en busca de la vostra amistat, ni cerquem l'escalf del nacionalisme, per cultivar una clientela.

Nosaltres, interpretant l'ideari d'Acció Catalana, fitant el nostre esguard en l'avenir de Catalunya, no establirem unes oficines administratives ni establirem un torn d'advocats i passants per tal de contentar una clientela que després, més que rendir-se a l'amor de Catalunya, és rendeix a la gràcia del favor. Encar que joves—no tant com alguns es pensen—sabem això que és una clientela. Hem vist d'aprop, en partits de caient catalanes, com se mana la clientela en un dia d'eleccions, i es massa preuat el tresor per malbaratar-lo com una mercaderia. Nosaltres, que a Catalunya volem rendir-li la puresa dels actes i una voluntat santa i ferma, no volem fer dringar l'esquella com aquell que crida al remat.

Sabem amics, que a casa vostra hi ténieu el cacic que s'ampara amb altres cacics, enemics de Catalunya. Emperò, pensem si hi guanyaria Catalunya i vosaltres en què el cacic, amparat amb la clientela, es digués que és dels nostres. Butxí per butxí, ens l'estimem més de fora de casa. Així tindrem la llibertat de poguer odiar-lo i tenir-li rancúnia.

No hi fa res que sigueu pocs, mentre sigueu un cenacle d'escullits, ben amarats d'ideal i ben disposats a tot, veureu com els prossèlits venen al vostre encontre a oferir-vos la seva amistat i voluntat, no pas a fer-vos demanda de que aneu a pidolar per les Delegacions d'Hisenda i Govern civils, mantes vegades, la defensa d'una causa injusta.

Aborriu-la, amics, la clientela. Aquell que vingui amb nosaltres amb l'esperit mesquí de l'especulació, d'un ideari venut posat a guany, dieu-li que s'equivoca, que vagi amb els altres.

Quan nosaltres veiem a homes regionalistes que s'esforssen en voler provar que Acció Catalana farà igual que la «Lliga», pensem en que n'hi hauria prou, si més no n'hi hagués, en que nosaltres no tindrem clientela. Això, amics del Camp, no ho perdeu de vista.

La bella hora de Catalunya

I.—S'apropa la bella hora.—L' hora santa, l' hora gloriosa.—Estigueu preparats, catalans. I si no n'esteu, —virilment prepareu-vos, sense temença.—S'apropa la dolça, la tràgica hora decisiva. I cal que tots sapiguem sentir-ne la immortal responsabilitat.

II.—En les tombes de Pau Claris, de Rafel de Casanova i de nostres il·lustres antecessors, hi ha com una puríssima alegria de resurrecció. I el sí més profund de l'ànima catalana, com un infant, hi batega tímidament i robusta, la noble paraula: Independència.

III.—Perquè ja és passada l'ocasió de tractes amb el dominador. Tota entesa és inútil. No hi ha manera de pactar.—Voleu més clareats?—Voleu joia més gran encara?—Netes, precisos i franques, han amat sempre les coses, els catalans.

IV.—Catalunya és pels catalans i pels catalans. Altrement pensar, és un suïcidi individual i col·lectiu. I a Catalunya, a casa nostra, no hi volem l'ingerència de l'intrús, del foraster, de tot aquell que, com nosaltres, català no sia. Catalunya, cal que retorni als catalans.

V.—No és moment ja de discussions, sinó de fets. Ha finit ja el regalme de les frases i els diàlegs. No caben cambalates, ni humils sentències absurdes. El que cal ara, és deixar la flamejant corona de la voluntat única dels catalans.

VI.—Som a l'aua del gran dia—no us en adoneu?—Què feu, vosaltres, els catalans encara en la indiferència, que no senti la remor dels

esdeveniments que s'atancen?—Cada dia és més gran l'exèrcit de les ànimes catalanes, arborades de patriotisme. I l'exèrcit de les ànimes, és l'avançada de l'altre.—Què espereu?

VII.—S'apropen les belles hores. Veu l' hora santa, de braçet amb la gloriosa. Sembla que fins el mateix temps, com un rellotge meravellósament viu, té impaciència per avançar-se.—Què espereu, catalans, per donar ajut a aquesta divina i transcendental impaciència del temps?—De l'arbre del temps, penja la Independència catalana, com un fruit saborós.—Caldrà esperar femellinament que per ella sola caigui?—No.

CRISTOFOR DE DOMÈNEC.

Juny 1923.

L'obra ideològica

d'Acció Catalana

A l'amic Josep M.ª Màndoli

L'importància i transcendència dels moments actuals han estat gairebé solament políticament tractats, sent també gairebé ideològicament oblidats. Agafem la ploma, no per omplir un buid, sinó per ajudar una tasca.

La generació passada (1905-18) prengué com a mestratge l'imaginatiu posat a científic. Les ciències més exactes es poetisaren, la política i el Nacionalisme es tornaren alats, i un optimisme musicalitzat

faltat del punt d'apoi que li era convenient envai tots els termals de la nostra vida. Llavors, fou quan es parlà de l'existència d'una plenitud dins la migradesa, d'una necessitat d'imperialisme expansionista al començament d'un autorretroament, de l'existència d'una cultura genuïnament catalana, als primers assaigs i apropiacions...

Paradoxa és, i prova de l'artificialitat del moviment, la poca liricitat de la literatura d'aquell temps, deguda segurament a la falta d'heroisme i esperit de sacrifici que informaren aquelles anyades, portat pel culte idolàtric de l'optimisme immoderat.

Els fracassos i defallences de la científicitat dels imaginatius portaren junt amb la febra de plaer produïda per l'enriquiment impensadament sobtat de la post-guerra, a unes anyades de materialitat que coincidint amb verdaders èxits i exemplaritats dels capdavanters dintre i fora de Catalunya en les practicitats anecdòtiques de la cotidianitat, feren del Nacionalisme un joc de números, i uns experts de tenebria de llibres i ingenyers calculadors als nacionalistes de bona fe.

Si l'orientació optimista a ultrança caigué, naturalment per l'impossibilitat de sostenir-se per la falta de fonaments sòlids on aguantar-se, la materialitat de les darreres anyades cal que's vagi liquidant per l'esforç aturador de tots, en la corrosivitat que l'indiferència i la materialitat a tota corrent tan necessitada d'idealitat com la nacionalista ha de produir.

Comprensió d'aquest deure i necessitat és l'inconcient força enroladora d'homes i energies liquidadores d'un decaïment que s'iniciava, produït per la materialitat, i d'un paorós escepticisme produït per l'indiferència que'l dalit de benestar reportava.

La reacció aquesta, la modalitat més nacionalitzant i nacionalitzada de les joventuts que puguen, la comprensió de les necessitats del temps i de les palpitations del moment, foren la causa que una correntia de descontentament s'iniciés, que una ànsia de revisions i valoraments s'afermés i que juntament amb el biologisme ascendent del Nacionalisme llavors treballat, es concretés amb una nova modalitat i idealitat política que cristallitzés amb un angle més ample apropiat a les reaccions que originaren i encar originen les novelles generacions.

L'alliconament d'aquestes dues èpoques contraposades i ben definides, ha fet que un assenyat punt mig, mesurador de l'optimisme i dels guanys de la materialitat, compregués la força d'un aciençat entusiasme per l'aconsegüiment de la coronació que tot problema nacionalista, evolucionant més o menys prompte troba amb l'Independència, i de la utilitat que tenen els treballs asserenats i catalanitzadors que per obtenir la llibertat completa es facin, comprenent axí l'esperit de aquell filòsof grec que proposava als seus deixebles que valia més, si la recerca de la veritat o la veritat mateixa.

La poncella que s'inicia d'una poesia patriòtica ens fa serenament optimistes de la fruitositat futura d'aquell entusiasme i d'aquest esperit.

J. M. BORONAT RECASENS.

Els arbres de Tarragona

La col·lina de Tarragona, tota de pedra com és, no té gaire amistat amb els arbres. No podem esperar que la ciutat nostra tingi dins el seu clos, les esplèndides arbredes fresques que en altres ciutats veiem.

Ja fan prou els plàtans de la Rambla vivint i defensantse damunt d'un llit de pedra. Solament en terraplens amples i profunds podrien creixer en excel·lents condicions els arbres nostres.

Tal com ara s'han plantat alguns claps d'arbres i alguns arbres arrenclerats, més aviat fan tristesa que alegria. El bon arbre verd i sa alegra el cor de l'home. Voleu dir que compleix aquesta missió per exemple, aquella petita pineda posada a la vora del Zig-zag, pujant de l'estació?

La pols, la terrible pols tarragonina, blanqueja el verd del brançatge. Un arbre cobert de pols és un pobre arbre brut i lleig, que fa llàstima i compassió de veure. En lloc de pols, a la vora de les vies ciutadanes o de les llargues carreteres, no hi planteu arbres. Si l'aigua dels abundants regaments no pot menjar-se la pols, abstenin-nos de sotmetre els arbres indefensos al carnavalesc enfarinament.

A l'estiu el cel és avar d'aigua, i els arbres empolsats no poden pendre el fresc bany de la pluja que els neteja i els revifa. Un arbre brut és com una criatura bruta, que fa pietat i angúnia alhora. Nosaltres, cada vegada que passem per davant d'aquell bosquet del Zig-zag, planyem els arbres vestits de pols, emblanquinats, amb la mortalla posada en vida. I enyorem els llampecs i la amborinada d'un fort xafec d'estiu, que venti i refresqui els arbres cremats per la pols enemiga.

I encara hi ha uns altres arbres tarragonins que ens fan una mica d'angúnia. Són les palmeres del Passeig de Pi i Margall. Però en aquest cas no patim pels arbres, sinó pel passeig. No sabem prou bé si aquell terreny és com cal perquè les palmeres s'hi facin amb ufanor. El que ens sembla és que les palmeres es mengen el passeig bellíssim. Els arbres en aquell lloc alt, finestra damunt la mar, no hi fan cap falta, més aviat hi fan nosa.

L'encis del Passeig de Pi i Margall és la incomparable visió alta de la mar, i el bat de sol que en el temps cru en fa un magnífic passeig de hivern. Ara, des del centre de passeig les palmares amb aquella mena de troncs que volten la soca, tapen en part la vista, i per fruit tota l'amplada de la marina, cal anar a ran mateix de la balconada.

Si nosaltres manèssim, en aquest ram, no haurien posat el bosquet de pins al Zig-zag—record d'una festa de l'Arbre—, ni les palmeres al Passeig de Pi i Margall. En canvi, hauriem fet sorgir arbredes i parcs entre la ciutat i l'Oliiva i a la vora esquerra del riu Francolí.

JOAQUIM ALEU.

Provincianismes

El magne aconeteixement d'una recent primera pedra, ha tret de polla-guera a les velles patums, tan sèries, tan austeres, tan prudents en totes les seves coses. Ha sigut una exal-

tació fisiològica remarcable. Hom temia fins algun desgavell en la seva salut.

A nosaltres que no ens hi va ni ens hi vé res, ho hem celebrat, discretament, tot lo discretament possible, a fi d'evitar mal entesos, respecte la remuneració; ho hem celebrat pel fet d'ésser una construcció, si no una indústria més al volt de la ciutat, pel demés, creiem que el fet de emplaçar-la aquí deu tenir les seves raons d'indole financiera en avantatge per la empresa.

Tenim la seguretat que la concessió no ha sigut motivada precisament per les línies massa equilibrades del nostre Batlle de R. O. Ens han dit que si la seva figura no hagués estan tan desdibuixada, la fàbrica hauria tingut molta més extensió. Això son *potins* als que no hi donem cap mena d'importància.

El que ens ha cridat poderosament l'atenció, ha sigut, les auques, il·lustrades de les publicacions locals. Han tingut frases heroïques, han tret a relluir tots els topics de guardarroquia, han proclamat l'infantament meravellós a tota veu.

Diem-ne, provincianisme. El mot per ésser vell, no semblarà agressiu, car altrement tampoc sabriemesser-ho. Es massa festiu l'espectacle de aquesta pobre gent, anodina i vulgar, vestits de levita i parlant en espanyol; perquè, si ens posesim sèrios diríem només que els mateixos homes obsstruïen, amb totes les seves males arts, l'establiment aquí, d'una indústria avui establerta a cinquanta quilòmetres, al llarg de la nostra costa mediterrània una empresa que té avui edificat molt més la projectada famosa fàbrica de tabacs, una empresa que se sent amb coratge per emprendre per si sola la construcció d'un port d'embarcament dels seus productes, ara tramesos per via fèrria a Barcelona el port per excel·lència del mar llatí.

Són ells, són la mateixa gent els que ara fan el joc infamant, tan sols perquè sobre la fàbrica hi onejarà una bandera forastera. Són els nostres policies indignas, que esperen àvidament, famèlicament el bocinet de carn podrida que els ha de pagar les baixeses comeses. Parlen la mateixa llengua dels pistolers, enlairen la mateixa bandera i ataquen per l'espatlla com els nostres invasors.

Són els terroristes al servei d'Espanya, una mica ridículs, dins les seves levites funeràries i amb la panxa blanca d'arrossegar-se com a reptils.

Tots els coneixem, no més lamentem la ingenuïtat infantívola d'alguns diaris que encara s'escriuen en espanyol i voluntariosament els hi fan el joc. I verdaderament amb una mica de sang jove, per aquestes coses i escriure en espanyol dins de la nostra ciutat, es molt inelegant.

BORGIA.

Mancament de voluntat

Que per ésser ver nacionalista no n'hi ha prou amb ésser soci d'una entitat que en tinga el nom, pagar la quota, ésser subscriptor del setmanari que publica i disciplinat en l'emissió del sufragi, tots ho sabem. Però una cosa tan certa, reconeguda per tothom i per tothom sabu-

da, no la recorden molts, masses nacionalistes, que, malgrat dir-s'ho a boca plena, no tenen consciència del manament fet a la pàtria essent ajudants valiosíssims del centralisme espanyol en la seva tasca de posar traves al desenrotllament de la nostra terra i d'humillar i ofendre els catalans.

I tot es deu a la manca de voluntat. Quants avenços hauríem fet en la reconquesta de la pàtria llibertat si fos prou ferma la voluntat de tots els que ens diem nacionalistes! Hi hauria a Catalunya entitat on no es reconegué el nostre com idioma únic? No hi hauria escampades arreu de Catalunya centenars d'Escoles catalanes?

Les lleis d'Espanya és cert que oprimeixen Catalunya, malmaten les institucions i les coses per nosaltres més estimades; se'ns nega tot el que volem, necessitem i tenim dret a que se'ns dongui. Però, malgrat l'opressió en que Catalunya viu, ens resta un camp d'acció molt ample on les lleis d'Espanya no arriben: tenim indrets, institucions i manifestacions de la vida catalana on els governants de l'Estat espanyol no han pogut deixar-hi senyals, i nosaltres voluntàriament les hem espanyolitzades.

Si nosaltres volem, si la nostra voluntat és prou ferma i decidida, la nostra llar serà en tot ben catalana, el nostre fill serà ensenyat en idioma català, l'entitat a que pertanyem tindrà un nom català i per idioma oficial el que per dret ha de ser-ho, i l'Ajuntament del nostre poble, del que potser som regidors o al menys elegim amb el nostre vot, serà verament un Ajuntament de Catalunya. Poc conreu es necessari per tan bella collita!

Per què no es fa? Tornem-ho a dir: és per manament de voluntat. El pretext més insignificant i la dificultat més minsa, son prou per esporuguir a molts; quan no és la indiferència i el trobar-se bé tal que tenim les coses; és un respecte i una por injustificats als nostres enemics.

Si hom es proposa la conquesta d'una entitat per l'idiome nostre, o inicia una campanya de catalanització de rètols de comerç, veu amb amargor realitats insospitades. I no parlem de l'oposició cega dels enemics de Catalunya a tot lo que siga un dret dels catalans; som nosaltres mateixos, som els nacionalistes els que mantes vegades ens oposem a la justa reivindicació dels nostres drets.

Nosaltres hem vist dolorits a homes que es diuen nacionalistes negar-se rodonament a firmar la proposició de què fos proclamat l'idioma català com oficial d'una entitat. I altres tremolen com si una proposició semblant fos quelcom catastròfic; els sembla que la mort de l'entitat és cosa segura, i es planyen per tal d'enternir-vos, i diuen que ells són nacionalistes radicalíssims, pro que de mica en mica pot arreglar-se sense brusquetats perilloses per l'entitat.

Cal, doncs, que els què per sobre de tot egoïsme i de tota conveniència hi posem l'amor a Catalunya, siguem enèrgics en la reivindicació dels nostres drets. Pensem que no hi ha res que mantingui tant a ratlla als nostres enemics com proclamar les nostres conviccions amb valentia i orgull.

Som els més i som a casa nostra, i les nostres resolucions tot foraster les deu respectar. Si no ho fa, si la catalanització d'una entitat el molesta i se'n surt, no dubtem de què n'hi entraran d'altres—més dels que sembla—que no han volgut esser-hi pel caient província que l'entitat tenia.

CARDINA.

Nacionalisme pintoresc

D'un devantal de *La Veu de Tarragona* de 19 de maig darrer, iretem aquestes paraules a propòsit

dels acords presos llavors pels Parlamentaris de la Lliga:

"Una campanya al Congrés, valenta, enèrgica, ocupa dies i dies a tots els catalans, que s'acostumen a parlar i sentir els batecs de l'ànima catalana, i a l'hora, els hules de les sessions borrascoses treuen una mica la lenta empalagositat de la gota d'aigua que forada les roques, però després de segles d'una monotonía insuportable."

Heu's ací un nou ideari nacionalista per a ús dels homes dòcils de la *bien entendida*. Fins ara els catalans havien d'anar a Madrid per a treure de l'intervenció tot el suc que fos possible a favor de Catalunya. Ara hi hem d'anar per a amenitzar una mica l'ensopiment de la nostra actuació.

Ja ho sàbeu, catalans! La feina de cada dia, l'anar fent poc a poc, però amb passa ferma, és una cosa monòtona, insuportable. Sense hules no hi ha res a fer. *La Veu de Tarragona* creu que cal amanir el nacionalisme amb la sal i el vinagre d'una mica de *chuleria*. ¿No és aixó, col'lega?

Amunt i crits. A veure si fa prosèlits la nova doctrina del nacionalisme pintoresc. Estem per dir que al menys els andalusos s'hi podrien engrescar. *Olé!*

Minyons que tenen anys

En el principi de la nostra vida de lluita i de sacrifici, organitzat ja el nostre Centre, contemplem animosos el camp on hem de treballar, la terra que ha de donar-nos fruits abundosos de catalanitat regada que siga pel suor de nostre front i les gotes de sang que els esbarcers del camí o les sagetes enemigues treuran del nostre cos.

I aqueix camp no és pas erm, algú n'hi ha deixat ja de gotes de sang i de suor.

Fa un quart de segle que un grup d'escullits passaren i treballaren com a bons. En el camí que feren s'hi coneixen les senyals; nosaltres mateixos som fills de la llevar per ells sembrada. Es just, doncs, que els que comencem, els que no som altre cosa que plançons i rebrots de la seva obra, els dediquem un record i els retem homenatge d'agraïment i respecte.

Els, que foren els primers nacionalistes de Tarragona, aixecaren una bandera de nacionalisme pur, incondicionat, ni de dretes ni d'esquerres, sense idolatries ni devocions personals que debilitessin el fervorós amor de tots a la pàtria. Ells ensengueren en la nostra ciutat el foc de l'ideal lliberador de Catalunya aixecant ben alta, sola, única, puríssima la sagrada senyera nostra.

Aquest és l'esperit nostre. Nosaltres no aspirem a altra cosa que ésser continuadors d'aquells homes benemèrits. Creiem necessari donar un pas enrrera, car els nacionalistes hem d'ésser del tremp d'aquells. Llavors, eren pocs, però eren bons, eren nacionalistes de cor; avui som més, molts més, però quants n'hi ha que tenen el cor ben fret per Catalunya!

Aixecada que ha sigut la nostra bandera, ens han vingut els seguidors, no sols minyons inexperts i reflexius, d'aquells que fa més de vint anys que sou lluitadors de Catalunya; i han vingut a nosaltres perquè encarnem els ideals que ells senten. Per aixó, com ells, sabrem fer-ho bé, perquè són amb nosaltres, perquè ells ens ensenyaran de ser-ho nacionalistes.

Amb nosaltres tenim el que d'ells fou mestre, i malgrat el pes dels anys ho serà nostre. Tenim el fundador de l'«Associació Catalanista de Tarragona i sa Comarca» i del primitiu *LO CAMP DE TARRAGONA*. El Dr. Gibert, fill il·lustre de la nostra ciutat, una de les primeres figures de la ciència catalana, ha vingut

amb els minyons amb els braços oberts i amarats els ulls de llàgrimes. El seu nacionalisme, no ha pogut avenir-se amb les conveniències de partit i amb mixtificacions i suplementes dels ideals. Ha passat anys en el clos de la seva cambra de treball, donant a Catalunya els fruits del seu estudi.

Als no creuen en Catalunya, nosaltres voldríem que escoltessin parlar d'ella a homes com el doctor Gibert. Malgrat la blancor d'aquella testa, hom diria que és un patriota minyó com nosaltres.

TIRLIS.

Encara cou?

A *La Veu de Tarragona* se li ha posat entre pell i closca l'avenç cada dia més creixent d'Acció Catalana. Si li fuig del cap i se li posa a l'estómac, és fàcil que no ho pugui pair.

Ara tot és preocupar-se del què Acció Catalana fa o deixa de fer. Que si les fogarades dels mitins seran, al capdavall, només cendra que el vent s'endurà; que si encara no hem fet cap escola catalana; que si l'acostament nostre als obrers és una cosa minsa per ara... Res, que es preocupa de la nostra salut com si fóssim un malalt de casa seva.

Col'lega, amic, gràcies per l'interès. Però et compadim per la feina que et caurà a sobre si, com fins ara, ens vols venir sempre al darre- ra olorant l'alè de les viandes que anem menjant. Estàs fresc!

Acció Catalana està bona, gràcies a Déu. El que hi ha és que el pebre fa coure els ulls i l'all fa rabiari la llengua. D'aquí venen, segurament, tanta cura i tantes angúnies pel que fem o deixem de fer.

Res, el remei és fregar-se els ulls o mossegar-se la llengua. Nosaltres no ens preocupem de la Lliga, però fem receptes. Ens ho agrairà també *La Veu de Tarragona?*

Pomells de Joventut

Als qui sentim una pregona simpatia vers els Pomells de Joventut de Catalunya, per la grandiositat insuperable del seu ideari i dediquem constantment tots els nostres esforços i energies a aquesta institució que en bon hora fundà el venerat Mestre, En Josep M.ª Folch i Torres, ens causa una grata sensació tot pas progressiu que aquell realitzi.

I aquesta grata sensació augmenta sobremanera quan la causa, el pas progressiu, ha tingut lloc en la nostra ciutat volguda.

Perquè els pomellistes d'avui són els germens de la Catalunya de demà i cal que aquests germens arrelin ben fort en la nostra immortal Tarragona per consagrar definitivament, quan l'hora de la lluita sigui arribada, l'adhesió entusiasta de la metròpoli espiritual de la Pàtria al moviment deslliurador de tota la terra catalana.

Avui celebrém la constitució a Tarragona, al barri de Sant Pere, del Pomell de Joventut «Sant Pere Pescador», quina constitució representa el pas inicial del desvetllament de la dita barriada en contra de l'odiós caciquisme que l'oprimeix: a la conquesta espiritual de Catalunya, no hi val la resistència que tota mena d'obstacles vulgan oposar.

Efussivament fem constar el nostre sincer agraïment al Rvt. Mossen Joan Asens, Rector de la Parroquia de Sant Pere, per l'apoi prestat en l'organització i pel que està disposat a prestar a l'esmentat Pomell, del qual n'ha sigut nomenat Conceller.

Pel que toca als pomellistes que en nombre ja crescut s'han aplegat a l'entorn del nou Pomell, no dubtem sabran treballar incansablement per als seus ideals de Déu i Pa-

L'espasa de D. Jaume

L'espasa del rei En Jaume—fa temps que espera una mà. Qui gosaria empuñar-la?—Quina mà la podrà alçar? L'espasa del rei En Jaume—segles ha que no ha brandat.

Català! Si dins les venes—t'hi sents regollar la sang i el cor sota el pit t'hi canta—la cançó del viure amarg, puja el camí de muntanya—desvetllant homes i cans, més l'espasa del rei Jaume—no la vulguis pendre mai, que de feixuga que et fóra—se't decantaria el braç. Es espasa feta a mida—per brandar-la un rei gegant!

Doncs qui l'espasa alçaria?—Doncs qui l'espasa alçarà?

De nit, quan les ombres baixen,—al mig de la fosquedat l'espasa del rei En Jaume—algú l'ha vista brillar. Diu que es posa vermellenca—com una eina de fornal i treu a milers d'espurnes—de dalt a baix pels dos talls: serà que el full d'esta espasa—no vol tampoc ésse'esclau i s'aïra en la tenebra—talment com un home en carn. Ai, espasa del rei Jaume,—si no t'apaguessis mai! Damunt de la terra nostra—rebrostaria un afany i fóra una brasa viva—el pit de cada germà. Ai, espasa del rei Jaume,—com cremarien les sangs!

Mes qui l'espasa alçaria?—Mes qui l'espasa alçarà?

Para un segon les oïdes—i clou els ulls, català. No sents com de lluny arriba—el so del trot d'un cavall i una remor de ventada—com si vingués una allau? No prenguis aigua beneïta—pensant en el Comte Arnau, que els gemecs que mena l'aire,—aquests gemecs tan estranys, són de passar-hi Don Jaume—brunzent amb el seu cavall. Clou la parpella i afina—els teus sentits amagats. Veuràs-lo dalt de la sella—amb el cabell destriat, feréstec com una alzina—que sorollés el mestral, feréstec com una alzina,—ben bé més dolç que un infant. Es ell qui la vella espasa—als aires ve a tremolar, que pel seu puny la forjaren—al cor d'una nit d'esglai. cloeu, germans, les parpelles—i la veureu fulgurar.

Rei En Jaume, rei En Jaume,—ou el clam que alça la mar. Diu: «La terra s'ha fet mora—del frec amb els occitans; hora és ja de que et deixondis—d'aquest son profund i llarg.» Rei En Jaume, rei En Jaume,—torna al món en cos i sang; prou les cendres del sepulcre—tot d'un cop es remouran si tu hi vas i les avives—amb un glop d'alè immortal. Rei En Jaume, rei En Jaume,—ou el crit dels catalans. Un delit ens adelera—de trencar tots els lligams. Si tu prens la teva espasa—ja mai més serem esclaus.

Joan Antònio i Guàrdias.

tria i que en tant l'ordre espiritual com en el material sabran resistir i vèncer amb fermesa als embats de les tempestes que de tots indrets s'aixequin en contra d'ells, volguent destorbar la seva actuació, que esperem serà ben profitosa.

ABIM.

Ciutat XIII-VII XXII.

Ceses que podrien passar

Un estimat confrare esmenta el cas ben original per cert d'un pagès norueg, el qual és pare de 39 fills. L'*esprit* del confrare el mena a fer un comentari i diu que si aquí ho fessin així, aquest pobre home al seu poble no podria ni arribar a Conserge d'Acció Catalana; però acabem de rebre noves... *del seu poble* segons les quals, havent demanat aquest home l'esmentat càrrec i no disposant l'associació més que de dos habitacions, tot s'arranjat satisfactoriament, reservant-ne una per al matrimoni i una pels 39 fills.

I diu que a la galeria, entre els testos dels clavells, encara hi cabrà el local social de la Joventut Nacionalista.

Si no podem estendre el braç per alçar l'arma, no l'em d'estendre tampoc per donar la mà a l'opressor.

A. ROVIRA I VIRGILI.

Veus de fora

Valls

Ha mort a Barcelona on havia sigut traslladat, per a practicar-li una delicada operació quirúrgica, el Notari de Valls, En Joaquim Freixas Martorell.

Des de l'any 1900 qu'exercia en aquesta Ciutat la professió del seu càrrec, i en mantes ocasions i en difícils circumstàncies demostrà estar posseït d'una privilegiada intel·ligència. El seu amor a la nostra terra, al nostre dret i a la nostra llengua, féu que figurés en política com a nacionalista convençut, essent un dels fundadors i el primer President de la Comissió d'Acció Política d'aquella entitat, essent el cap, no sempre visible, de les forces catalanistes de l'Alt Camp. Fou sempre respectat per amics i enemics, puix tenia la noblesa i autoritat de qui té profundament arrelades les conviccions que practica i defensa.

Acompanyem a la seva distingida família en el seu dolor i fem vots per l'etern descans del qui fou eminent patriota.

Bisbal del Panadès

El passat diumenge s'inaugurà l'esplèndid local construït per a les escoles oficials del poble.

L'acte fou solemníssim, assistint-hi les autoritats "provincials" i les locals, aixis com tot el poble.

Els nous locals son ben orientats amb esplèndida llum i ventilació.

Cervesa DAMM embotellada i pasteuritzada per la casa BLANDINIÈRES es la millor

ESPORTS

Atletisme

Es rumoreja amb molta insistència en el cercles d'esports la propera celebració dels Campionats d'Atletisme de Catalunya en la nostra ciutat.

Sabem que el Club Gimnàstic, per ço ha posat a la disposició de la Federació Catalana el seu camp perquè aquest rumor pugui tenir una confirmació falaguera per nosaltres.

La confirmació d'aquesta nova que corra de boca en boca sense seguretat, fent créixer apassionats comentarís, donant-hi lloc a que el quadre dels atletes del nostre Club dega ens fes reviuir aquells temps de tan grata recordança en què arreu on anaven sabien vèncer corajosament tots els obstacles per conquerir famoses victòries pel seu Club.

Jo, humil cronista, voldria que els nostres atletes fent-se càrrec de ço que és per Tarragona, si arribés a confirmar-se aital rumor, cosa que tots desitgem de cor, la celebració dels dits campionats s'entrenessin plens d'entusiasme per a saber fer florir aquells lloers que ja altres temps conquistaren amb noble lluita enfront potents atletes tan catalans com estrangers.

Prometem als nostres benvolguts llegendors, tenir-los al corrent de tot quan se refereixi a aquesta nova, avui encara solament rumor.

Natació

Es molt l'increment que ha pres entre la nostra joventut la pràctica de l'hermós esport de natació.

Ja avui són moltíssims els que la fomenten i entre ells és molta la fricansa que hi ha per les festes que per la inauguració de la nova caseta que prop del viver fondejada els hi servirà d'hostatge, està preparant el Consell directiu de la naixent secció del nostre Club Nàutic.

La derrota que els hi fou inferida per l'equip del Club Natació Barcelona que ens visità en les prop passades regates, els hi ha servit d'estímul per a refermar el seu entrenament per a poder lluitar amb forma les vinentes festes de natació que ells organitzen.

Nosaltres sentim gran goig al contemplar són entusiasme i esperem que prompte podrem admirar el seu progrés davant dels Clubs que segurament ens visitaran.

Tennis

La Secció de Tennis del Club Gimnàstic s'ha organitzat novament, havent-se començat la construcció d'unes esplèndides pistes a l'extrem del Camp del camí de l'Àngel.

Son en gran nombre els socis allistats en la nova Secció, havent sigut ja elegida la Junta directiva.

Futbol

El passat diumenge no va haver-hi cap partit d'interès en els nostres camps de futbol.

Club Nàutic

El passat diumenge tingué lloc al Casal del Club la repartició dels premis guanyats per les damiselles tarragonines en la regata que's celebrà el dia de Sant Pere.

Així mateix els mariners del barri de Sant Pere es disputaren la copa regalada per En Josep Prat.

ESTROPADA.

Patriota primer de tot, jo no poso res per damunt d'aquest títol.

GAMBETTA.

NOVES I COMENTARIS

En el discreteig que sostenien el Sr. Bastos i el profundíssim Batlle Sr. Müllerat, durant el que el primer pogué apreciar tot l'abast de la immensa cultura de la nostra primera autoritat, diu que aquest, per a sincerar-se de la enorme quantitat de pols que cobria el carrer de Jaume I, digué a l'altre: «Es que ha de saber S. S. que dessota tota aquesta pols està adoquinat». El Sr. Bastos diu que no va riure, però es buscava el trenca-closques a la butxaca.

Ens plau fer públic que la llaçada amb els colors catalans que figura entre els artefactes destinats a una festa espanyola organitzada per la «Peña Turin» de cambrers, va ésser retirada abans de l'acte.

Considerem que el respecte a la pròpia bandera no pot permetre al que tingui consciència de llur origen, de que figuri en festes d'aquell caient. El caràcter d'elles ens obliga també com a homes a retreurens-en i no podem permetre que les nostres dones i els nostres fills assisteixin a escenes fastigoses, on no hi domina més que el culte a la pinxeria i sembla l'escola dels «invertits».

Altremet si es que, amb aquella bona fe que ja no corre, volien donar-hi un tic d'internacionalisme, sens dubte haurien trobat pavellons, però del tot agens, a casa seva.

Nosaltres, de moment, refusem aquestes conjuncions tan poc honoroses.

Els senyors Iglesias i Martí, propietaris de l'acreditada casa tarragonina «Las Américas», ens han obsequiat amb quatre esplèndids ventalls.

Molt agraïts.

Ha mort en la nostra ciutat En Joan Aymat, fill del nostre benvolgut amic el valent i radicalíssim nacionalista En Josep Aymat.

També morí el passat divendres el comerciant tarragoní En Francesc Vilà.

El nostre condol a llurs famílies.

EL MILLOR PERIÒDIC PER ALS INFANTS DE CATALUNYA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
A Catalunya . . . 7'50 Ptes. any
A Fora . . . 13'— " "

Als infants que ens trametin cinc noves subscripcions, els servirem, de franc, la seva

EL dimecres de la passada setmana, els veïns del carrer de Merceria solemnitzaren l'inauguració de la nova il·luminació elèctrica amb focs d'artifici, ball i sardanes.

Per cert que hi hagué qui confiant amb la paciència i la discreció dels nostres volgué impedir que fossin ballades les sardanes.

Hi ha una fórmula desisiva per a resoldre d'una vegada aquestes qüestions, i cal que sigui emprada tot seguit. La serenitat nostra la creuen ells altra cosa i hem de demostrar-los-hi que sabem fer quelcom més que despreciar-los.

Els tarragonins que han de fer sovint viatges a Barcelona, es queixen molt justament dels perjudicis que els hi causa la modificació en l'horari dels trens de la Companyia de M. Z. A.

El Sindicat d'Iniciativa, i el Centre Industrial han començat de fer gestions per tal d'aconseguir que's cambiï l'horari actual.

Els valencians recidents a Tarragona, que segons es veu es divertiren molt en la *becerrada* que donaren fa unes setmanes, volen organitzar-ne una que serà més divertida que la primera.

Francament, no els envejem el gust.

El vinent diumenge, dia 15, don Vicent de Moragas, president de «Amics de l'Art Litúrgic» donarà una conferència sobre els tapissos de la Seu tarragonina «L'història de Josep»

L'acte tindrà lloc a l'Universitat Pontificia.

PER ALS NENS

raquítics

Les mares que vulguin tenir els seus fills bons i forts, deuen donar-los

FOSFANOL VIAN

elixir agradable que al mateix temps fa augmentar la gana, reforça els ossos, cura l'anèmia, raquitisme, debilitat nervios i evita la tuberculosi

De venda: Farmàcia i Laboratori EL SIGLO, Sant Pau, 33. davant Mendizábal

El concurs d'Aprenents organitzat pel Centre Industrial de la nostra ciutat està rebent moltes inscripcions que permeten preveure l'èxit més falaguer.

El plaç d'inscripció està acabant-se, i per tant els que vulguin pendre-hi part es precis que aviat se inscriuin.

Dilluns passat va celebrar-se al Sindicat d'Iniciativa la segona reunió per tractar de la reorganització de la «Societat Filarmònica de Tarragona», que havia existit ja fa anys.

Hi assistiren bon nombre d'aimants de la música, fixant-se l'objecte de l'entitat, que segons sembla serà la celebració de concerts periòdics exclusius per als socis.

Es celebrà altre reunió el vinent divendres a les 7 i mitja, a fi de continuar la redacció dels estatuts.

El nom i la significació dels organitzadors, és una ferma garantia de que l'entitat tindrà tot el caient tarragoní i català que ha de tenir tot ço que neix i viu a Tarragona.

De l'embolic de coses que s'han dit els nostres confreres *Tarragona* i *La Crus*, respecte una campanya contra la pornografia, no ne hem tret en clar més que han deixat un punt essencialíssim que no hauria de passar per alt. No és sols l'abundosa quantitat de pornografia la que inonda la nostra ciutat, és l'estupidesa, la màxima quantitat d'idiotisme impressa en el paper que porta el segell de la degeneració de una raça.

Cap país del món, fins els de civilització més rudimentària permeten abusos semblants.

No creiem més que el tolerar aquestes importacions, és una roda més de l'engranatge de la gran màquina atterradora de Catalunya.

No volem creure descuit de vigilància per part de qui correspon, car això suposaria un excés de bona fe.

Tenint mitjans per impedir ho, tota la responsabilitat recau sobre les autoritats.

Però i les autoritats desde on les facturen?

Confreres tarragonins, nosaltres que parlem una altre llengua, tenim la vista més clara.

L'Arxiver d'Hisenda i particular amic nostre En Joan Pons Marqués es trova molt millorat en la seva malaltia.

Ho celebrem vivament i desitgem que aviat la millora siga completa.

La simpàtica festa patronímica dels xofers, Sant Cristòfol, ha transcorregut d'una manera força agradable, i amb aquell bon gust que saben donar desde bon principi a tots els seus actes.

La festa de Sant Cristòfol, iniciada feliçment a Catalunya, té de portar anexa, aquella elegància que caracteritza totes aquelles festes tan gentils i colorides ingènuament pel poble.

Felicitem efusivament a l'entitat «Germanor», organitzadora de tan belles obres i li desitgem molts anys de vida.

Planyem, no obstant, al guanyador de la cinta espanyola en la cursa celebrada. No és certament un premi massa encertat, sobre tot si el posseïdor ha tingut la dissort de que li llevessin algun parent al Marroc.

Aquesta nit passada entre les cinc i sis hores del matí, hom diu que s'han sentit els efectes d'uns moviments sísmics que han durat uns segons.

Sincerament, hem de confessar que no podríem certificar-ho perquè nosaltres... no hi érem.

A la vila d'Iprés, el gran mariscal català Foch, ha inaugurat un monument que perpetuarà la memòria del gran aviador francès Guynemer, qui caigué amb el seu avió, enderrocat per l'aviador alemany von Richtofers, en la data històrica de l'onze de Setembre de 1917.

La figura de Guynemer, símbol, queda palesat en el fet esplèndid de la seva incursió atrevidíssima, fins al cor de la Alemanya, i sobre una vileta tranquil·la i plena d'encís, deixà caure una bandera francesa tremoladora de temor, i ell, amb la joia de no haver fet mal, feu elegant la volta de campana i retornà al seu catau.

Aquella nit, Guynemer devia dormir tranquil com un infant.

Ahir s'originà una violenta disputa entre dos tripulants d'un vapor italià amarrat al nostre port i de la qual resultà un dels combatents ferit de gravetat a conseqüència de uns trets de revólver que disparà el seu adversari.

En canvi, en un altre vapor nord americà hi regna una completa pau, dolça i amorosívola, tendra i sentimental, perquè els tripulants, fent la revenja de la llei seca, re deixen un culte continuadíssim als nostres vins dolços, trencada solament per algun mal entès sense importància.

Heu de donar a la pàtria tot el que sou, tot el que teniu: el vostre cor, el vostre braç, els vostres béns i la vostra vida.

LAMMENAIS.

Bosses i Gorres

per a bany, cinturons, moneders per a senyores i senyors, del país i americans, les ha rebut la

Casa COCA

COMTE DE RIUS, 7

PREUS DE FÀBRICA

Al barri de Sant Pere, quedà definitivament constituït el prop-passat diumenge el Pomell de Joventut «Sant Pere Pescador», quin Consell Directiu està integrat en la següent forma:

President: Josep Prat i Ferrando.
Secretari: Josep Mestres i Franch.
Tresorer: Pau Garcia i Ximenes.
S'ha confiat el càrrec de Conseller al digníssim Rector de la Parroquia de la dita barriada, Rvt. Mn. Joan Asens.

En una ciutat que no fos la nostra el problema de les cases per a obrers ja seria cosa resolta. A Tarragona no.

Hi ha pisos on hi viuen dos o tres famílies i a les nostres autoritats i al nostre Ajuntament els té ben tranquils l'higiene, la moralitat i altres... històries.

Una comissió d'empleats del tren, visità al Governador civil per a demanar-li que's posés remei a la seva crítica situació.

Si ens volen creure a nosaltres, que demanin a Madrid un pis de R. O.

LLETRA REBUDA

«Casa de Beneficència de Tarragona.—Direcció.

11 Juliol 1923.

Sr. Director de EL CAMP DE TARRAGONA.

Ciutat.

Distingit amic i company: Tinc el gust d'adjuntar una copia de la carta del Sr. Bastos per si considera d'interès públic la seva inserció.

El contingut de la mateixa em rellena de fer-ne cap comentari.

Soc de V. atent amic i company en nacionalisme català,
Bernabé Martí.»

Madrid 5-6-1923.

Sr. En Bernabé Martí.—Tarragona.

Molt distingit Sr. i benvolgut amic:

L'acte de delicadesa i de consideració que els assil·lats d'aquest establiment benèfic fan en associar-se al meu dilet de prosperitat per Tarragona, m'ha somogut fonament.

Jo, com el més humil de tots ells, soc també un enamorat de la hermosa ciutat, i haig d'emocionar-me amb tota sinceritat en veure que les meves obres són acullides amb tan gran caliu d'amor i de simpatia.

Regracieu llur confortadora felicitació en nom meu i assabenteu-los de que sempre haig d'ésser, per ells i per Tarragona, el més amatent servidor.

Soc de V. atent amic, que el saluda amb la major consideració,

Bastos.

AGENT DE LES EMPRESES MARITIMES
Navigazione Generale Italiana
LA VELOCE
 SOCIETA ITALIANA DI SERVIZI MARITTIMI

AGENT
 D'ADUANES

APODADA, 8
 TARRAGONA
 TEL. 527

CONSIGNATARI
 DE VAIXELLS

Ford

EL AUTOMÓVIL UNIVERSAL

AGENTS
CARBÓ & C.^a
 TARRAGONA

Local d'exposició i vendes
 Rambla St. Joan, 63. - Telèfon 504

 Rebaixa de 250 pessetes en
 tots els models

 TURISME 3.575 PESSETES

 Vendes a PLASSOS
 si es desitja

Casa LLANAS

PARAIGÜES, VANOS, ARTICLES
 D'OBSEQUI I OBJECTES D'ART

COMTE DE RIUS, 26.-Telèfon 502

**OLIS D'OLIVA
 PEDROL**

CLASSES VERGES PER A TAULA. - UNIC
 DIPOSIT PER A LA VENTA AL DETALL

FORTUNY, 13. - TARRAGONA

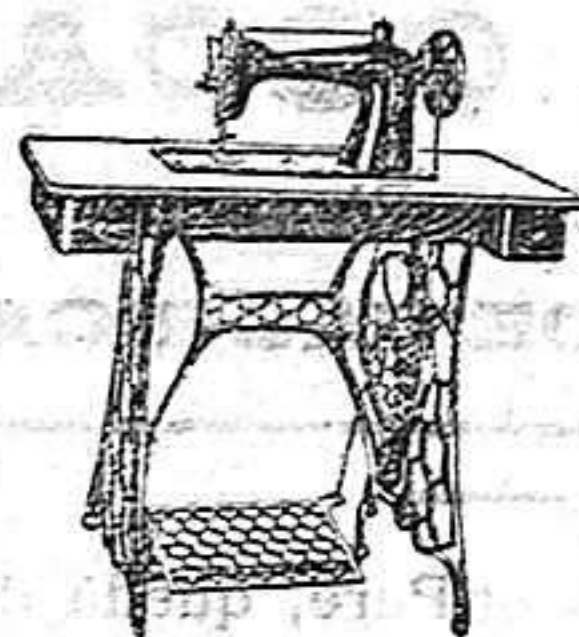
CLÍNICA I CONSULTORI
 per a les malalties de la dona, cirurgia operatoria i parts.
 Aplicació del 606. - Electroteràpia

Dr. Rabada

CONSULTA:
 De 10 a 12 i de 5 a 7

Telèfon 251

RAMBLA S. JOAN, 90
 TARRAGONA

MÀQUINA DE COSIR I BRODAR

HEXAGON

BOBINA CENTRAL

Al comptat. . . 55 duros
 A plassos . . . 65 ..

Exposició i vendes: SALVADOR FORCADELL, Unió, 9.-Telèfon 457
 TARRAGONA

**Taller de reparacions
 DE MAQUINARIES**

Especialitat en automòbils

Prensa per a massissos

Accessoris i peces de recanvi

STOK DUNLOP

Alfons Sastre i Piqué

Reial, 30, bis
 TARRAGONA

CELLER MASALLES

VINS I OLIS DE COLLITA PROPIA

SERVEI A DOMICILI

Rambla Sant Joan, 26. - Telèfon 668

Anuari dels Catalans

ANY 1923

Publicació il·lustrada de propaganda nacionalista. - Text escollidíssim. - Conté enguany, entre altres treballs, La literatura Catalana antiga, per L. Nicolau d'Oliver; Història del catalanisme, per A. Rovira i Virgili; La poesia catalana moderna, per Tomás Garcés

Preu: 2 Ptes.

DE VENDA al Centre d'ACCIÓ CATALANA de Tarragona
 August, 11, principal

Sastreria per a Homes i Senyores. - Gènes alta novetat. - Confecció especial per als vestits de senyora.

R. Gelabert

Unió, 9, entressol. - TARRAGONA

Celler IDEAL

VINS DE TAULA SUPERIORS
 BLANCS I NEGRES

DE LA

Canonja, Secuita i Priorat

OLIS, LICORS I XAMPANYS

DE LES

MILLORS CLASSES

SERVEI A DOMICILI

11, August, 11.-Telèfon 577

Dr. FONT i CABOT

METGE-OCULISTA

EX-DIRECTOR DE LA CONSULTA DE OFTALMOLOGIA EN EL
 DISPENSARI DEL SAGRAT COR DE JESÚS DE BARCELONA

De 10 a 12, de 3 a 4
 i a hores convingudes

Rambla Sant Joan, 58
 TARRAGONA

Història Nacional de Catalunya

per

Antoni ROVIRA

i VIRGILI

Cinc grans volums amb nombrosíssims gravats

.....

Suscripció per quaderns y per volums

.....

Edicions Pàtria: Diputació, 95. - Barcelona

Està a la venda el primer volum, i el mes que ve es posarà a la venda el segon

RESERVAT

RESERVAT

JA SOU
 DE L'ASSOCIACIO
 PROTECTORA DE L'EN
 SENYANCA CATALANA?

RESERVAT